

Stichting samenwerkingsverband PLUSbibliotheken

Jaarverslag 2015 en Plannen 2016

De Stichting Samenwerkingsverband PLUSbibliotheken stelt zich ten doel om door middel van coördinatie, samenwerking en innovatie de dienstverlening van de deelnemende bibliotheken aan het bibliotheekstelsel en aan de klanten van de deelnemende bibliotheken te ontwikkelen en bevorderen en zodoende bij te dragen aan de kwaliteit van het landelijke bibliotheek- en informatie netwerk (art. 2 statuten).
Onderstaand een weergave van wat daarvoor in het afgelopen jaar is gedaan en van de plannen voor het jaar 2016.

2015 Activiteiten en resultaten

Collectiemanagement en monitoring

In vervolg op nulmetingen van de meeste PLUScollecties uit 2012 zijn in 2014 vervolgmetingen uitgevoerd. Gemeten is de aanwas van de PLUScollecties over de jaren 2010 t/m 2014 en hoe deze aanwas zich verhoudt tot die van KB, NBD, een aantal collega PLUSbibliotheken. De uniciteit van de PLUScollecties is in geringe mate toegenomen.

Daarnaast is de aanwas van een 4-tal PLUScollecties vergeleken met de aanwas van vergelijkbare collecties van een 4-tal grote, niet plus bibliotheken (Zoetermeer, Breda, Enschede en Roermond). Daaruit blijkt dat de aanwas van PLUScollecties zich verhoudt tot die van niet plusbibliotheken als tenminste 2 : 1.

Op het eind van het jaar zijn de ervaringen op het gebied van centraal collectioneren bij een 4-tal PLUSbibliotheken geïnterviewd. De gegevens worden op dit moment verzameld en dienen als input voor het nationaal collectieplan. De efficiency voordelen zijn groot. Aanpassen van oude werkprocessen vraagt veel geduld en discussie.

IBL

De werkgroep IBL waarin vanuit elke PLUSbibliotheek een specialist deelneemt levert jaarlijks statistieken over het landelijke IBL verkeer, geeft adviezen over aanpassing / verbetering van de werkprocessen en informatiesystemen. In het verslag jaar is uitgebreide input gegeven ten behoeve van een uitvoerige en diepgaande analyse op nationale schaal van alle interbibliothecaire leenverkeer, de daarbij gebruikte systemen en samenhang daartussen.

Op termijn worden de huidige systemen VDX en NCC/IBL uitgefaseerd en vervangen door het ILL systeem dat aansluit op het Worldshare Management System platform van OCLC. De landelijke digitale infrastructuur sluit hiermee aan op de infrastructuur van UBén en KB. Leden van de werkgroep worden betrokken bij het opstellen van de impact analyse die ten behoeve van een zorgvuldige overgang.

Digitale Etalages

Door de PLUSbibliotheken wordt redactie gevoerd over 14 digitale etalages. Deze hebben inhoudelijk een directe relatie met de PLUScollectie van elke afzonderlijke bibliotheek. In 2015 heeft een uitgebreide inventarisatie plaatsgevonden van de wijze waarop door de diverse redactie teams gewerkt wordt met de digitale etalages, het mate waarin digitale etalages door andere bibliotheken in de eigen website worden overgenomen en het publieksbereik. Naar aanleiding hiervan is besloten tot ontwikkeling van een digitale marketingstrategie. In december is hiervoor aan het bestuur een

presentatie gegeven. Besloten is de digitale strategie te betrekken bij de heroriëntatie (zie jaarplan 2016)

Metadataproject

De bezitsregistratie van de afzonderlijke bibliotheekcollecties in het GGC ten behoeve van de NBC+ bracht een nooit eerder gevoeld of gemerkt probleem aan het licht : de verschillende manieren van titelbeschrijven van dezelfde titels of soorten uitgaven leverde evenzoveel verschillende presentaties in de catalogus op. Dat betekent vervuiling en onvolledigheid in de presentatie aan gebruikers. PLUSbibliotheken hebben een breed samengestelde werkgroep geformeerd met specialisten van KB, BNL, NBDBiblion, SPN en PLUSbibliotheken. Deze werkgroep stelt titelbeschrijfadvisen op ter bevordering van de zo gewenste uniformiteit. In 2014 en 2015 zijn adviezen opgesteld over diverse onderwerpen: jaarboeken, tijdschriften, mee leesboeken, speelleermaterialen, grootletterboeken en lokale trefwoorden. Tevens heeft de werkgroep instructie gegeven aan medewerkers van bibliotheken. De werkzaamheden van de werkgroep zijn gedurende 2014 en 2015 financieel ondersteund door een bijdrage van de stichting PICA.

Digitalisering van informatiedienstverlening

Een aantal PLUSbibliotheken heeft initiatieven genomen om op projectbasis nieuwe vormen van gedigitaliseerde informatieve dienstverlening te ontwikkelen. Het blijven voldoen aan de publieke opdracht van openbare bibliotheken en het verkennen van mogelijkheden om nieuwe inkomsten te verwerven zijn hiervoor de belangrijkste motieven.

De ervaringen hebben als input geënd voor het rapport : “cocreatie met eindgebruikers: kansen voor bibliotheken” van de hand van Maurits van der Graaf.

Ontwikkeling landelijke digitale infrastructuur

De stichting PLUSbibliotheken heeft op 19 juni een symposium georganiseerd over het thema Worldshare Management System. Doel daarbij was om directie leden c.s. te informeren over de internationale ontwikkelingen op het gebied van bibliotheeksystemen en de relatie met de landelijke digitale infrastructuur voor openbare bibliotheken. Directe aanleiding was het besluit van UKB en Tresoar gebruik te gaan maken van bibliotheekfunctionaliteiten (worldcat, ILL, c.a.) die rechtstreeks gekoppeld zijn aan het Worldshare Management System van OCLC. Inleidingen zijn verzorgd door sprekers uit de universitaire wereld (Nederland en Vlaanderen), van KB en OCLC.

Dienstverlening voor leeskringen

Op verzoek van de KB heeft de stichting PLUSbibliotheken het initiatief genomen voor het ontwikkelen van een dienstverlening voor leeskringen. Aan dit project wordt gewerkt met partners Probiblio, Service Centrum Flevoland, Bibliotheek Dommeldal die reeds een dergelijke dienstverlening leveren. Vertegenwoordigers van de bibliotheken Amsterdam en Wageningen dienen als kritische sparringpartners. NBDBiblion participeert in verband met haar informatieproduct Boekensalon en natuurlijk de levering van boeken.

Het doel is om bestaande activiteiten te uniformeren en op te schalen tot een landelijke B2B service. aan openbare bibliotheken. Zij op hun beurt kunnen dan deze service doorleveren aan leeskringen in hun eigen verzorgingsgebied al dan niet aangevuld met lokale vormen van extra services. Aanleiding hiervoor was het verzoek van de stichting Senia aan de KB voor een betere beschikbaarheid van titels en exemplaren.

Naar verwachting wordt het resultaat van het project voor het nieuwe leesseizoen 2016/2017 opgeleverd.

Samenwerking met de stichting Werkgroep Speciale Wetenschappelijke Bibliotheken (WSWB)

In 2015 heeft de reeds vele jaren bestaande werkgroep van speciale wetenschappelijke bibliotheken zich omgevormd tot een stichting. De mogelijkheid tot het dienen van gezamenlijke belangen wordt hierdoor fors versterkt. Vanuit de nieuwe stichting werd contact gezocht met de stichting PLUSbibliotheken met de vraag hoe via het kanaal van PLUSbibliotheken en andere openbare bibliotheken een veel breder publiek toegang verschaft zou kunnen worden tot de grote hoeveelheid speciale en wetenschappelijke informatie die in hun bezit is en vaak ook met publiek geld gefinancierd is. Deze “handschoen” is met enthousiasme opgepakt. In januari 2016 vindt een bespreking plaats waarin gezamenlijk de volgende vragen besproken zullen worden:

- a. Wat moet een samenwerking tussen partijen aan waarde opleveren voor het publiek
- b. Wat moeten we doen om dat ook tot stand te brengen.

Aansluiting is gezocht met het programma “wetenschap voor iedereen” van de KB. Aan deze eerste bespreking zullen dan ook medewerkers van de KB deelnemen. Deze samenwerking gericht op het fysiek maar vooral digitaal toegang bieden tot informatie zal naar verwachting een belangrijk deel uitmaken van de activiteiten in 2016.

Voor verdere informatie:

www.plusbibliotheken.nl

en/of

Frans van Spaandonk, beleidscoördinator

fhvs@bibliotheekoosterschelde.nl

06-14637257

JAARPLAN 2016

Vastgesteld door AB op 11 december 2015

Heroriëntatie

Tegen de achtergrond van verder afnemende budgetten, specifiek bedoeld voor de wetenschappelijke steunfunctie, en de uitvoering van de WSOB zal het komende jaar een heroriëntatie op positie in en rol voor het stelsel van openbare bibliotheken van de stichting plaatsvinden.

Concrete acties in 2016

De PLUSbibliotheken willen hun kwaliteiten meer inzetten voor het gehele stelsel. Naast de aandacht voor het specifieke collectie management (WSF-functie) wordt de focus gericht op de "Research & Development" functie voor de openbare bibliotheeksector. De stichting PLUSbibliotheken zal daarom haar aandacht in het jaar 2016 vooral richten op de volgende terreinen:

1. bijdrage leveren aan vormgeving, uitvoering en evaluatie van het nationale collectieplan; verwacht wordt dat aan de stichting en haar deelnemers een specifieke positie in dat kader wordt toegekend het geen tot extra afstemmingswerkzaamheden met KB en SPN zal leiden. Monitoring van de ontwikkeling en gebruik van de eigen PLUScollecties (fysiek en digitaal) maakt deel uit van deze stelseltaak.
2. de samenwerking met (deelnemers in) de stichting Werkgroep Speciale Wetenschappelijke Bibliotheken (WSWB) wordt vorm gegeven. Doel is om wederzijds expertise en collecties uit te wisselen waardoor een nog groter deel van de collectie Nederland voor het publiek toegankelijk wordt gemaakt. De focus richt zich hierbij vooral op het (digitaal) toegang bieden tot wetenschappelijke informatie welke als open data beschikbaar is. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij het programma "wetenschap voor iedereen" van de KB;
3. in aansluiting op het voorgaande punt : ontwikkelen en uitvoeren van de marketingstrategie voor de digitale etalages;
4. ontwikkeling van vormen van gepersonaliseerde informatie-dienstverlening ; deze activiteiten worden vooral ondernomen door afzonderlijke deelnemers in de stichting; de stichting richt zich vooral op coördinatie en pr
5. aan de ontwikkeling van het B2B dienstverleningsmodel voor leeskringen, samen met vertegenwoordigers van bibliotheken, SPN, NBDBiblion wordt een actieve bijdrage geleverd; gestreefd wordt naar oplevering voor het nieuwe leesseizoen 2016/2017
6. bijdrage leveren aan de doorontwikkeling van de nationale digitale infrastructuur door het mede organiseren van informatie bijeenkomsten voor sector ism KB over infrastructuurprojecten ; het toezien op en adviseren inzake de kwaliteit van metadata, die mogelijk bij systeem aanpassingen in het geding is.
7. mede ontwikkelen en in de praktijk toetsen en toepassen van publieksdiensten diensten ontwikkeld in eigen kring dan wel samen met andere stelselpartners